

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

Kraków, dnia sierpnia 2011 r.

Pan
Bogusław Borowski
Dyrektor
Małopolskiego Zarządu Melioracji
i Urządzeń Wodnych w Krakowie

ul. Szlak 65
31-153 Kraków

P/11/106
LKR-4101-05-02/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła w Małopolskim Zarządzie Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie, zwanym dalej MZMiUW, kontrolę realizacji inwestycji w zakresie gospodarowania rolniczymi zasobami wodnymi, finansowanych przy udziale środków Unii Europejskiej¹. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2004 r. do 30 czerwca 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole podpisanym w dniu 29 lipca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia działania dotyczące gospodarowania rolniczymi zasobami wodnymi w ramach PROW 2007-2013, a w szczególności realizację inwestycji w tym zakresie.

¹ Wojewódzkie zarządy melioracji i urządzeń wodnych są beneficjentami działania 125 *Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa – schemat II Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi* w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz działania 2.5 *Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi* Sektorowego Programu Operacyjnego *Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006*.

Formułując ocenę pozytywną NIK uwzględniła w szczególności:

- uzyskanie, w związku z czterema operacjami planowanymi w ramach działania PROW: decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na ich realizację, pozwoleń wodnoprawnych oraz pozwoleń budowlanych od których nie wpłynęły odwołania w ustawowym terminie,
- sporządzenie kosztorysów inwestorskich dla ww. operacji,
- zachowanie wymogów określonych w ustawie z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.) przy udzieleniu i realizacji zamówień publicznych na roboty budowlane w ramach realizacji ww. operacji,
- zgodność wykonanych dotychczas robót z kosztorysami i wymogami technicznymi,
- wykonywanie w okresie do 2010 r. robót utrzymaniowych większości obiektów (ośmiu) zrealizowanych w ramach działania SPO. Pozostałe pięć obiektów nie objęto utrzymaniem z powodu niewystarczającej ilości środków finansowych.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały między innymi na nieterminowym sporządzaniu i przekazywaniu sprawozdań dotyczących zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej oraz na nie utrzymywaniu w należytym stanie urządzeń melioracji wodnych. I tak:

1. MZMiUW złożył w terminie, tj. w grudniu 2009 r. do Zarządu Województwa Małopolskiego dziewięć wniosków o przyznanie pomocy finansowej na kwotę 34.051,07 tys. zł w ramach działania 125 „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa” – Schemat II „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Pokreślić jednak należy, że wszystkie złożone wnioski wymagały uzupełnienia z powodu błędów formalnych, polegających m.in. na niedostarczeniu decyzji budowlanych na rozbiórki czy pozwolenia wodnoprawnego. Po uzupełnieniu wniosków Marszałek Województwa Małopolskiego pomoc finansową przyznał na realizację tylko czterech wniosków.

NIK negatywnie ocenia nie uzupełnienie trzech wniosków, co spowodowało ich nierozpoznanie i nieprzyznanie pomocy finansowej na łączną kwotę 6.795,63 tys. zł. Dotyczyło to projektów: budowy opasek brzegowych oraz gurtów dennych stabilizujących dno na potoku Głogoczówka w miejscowości Głogoczów, przebudowy koryta potoku Spytkowickiego w miejscowości Spytkowice oraz remontu prawego wału

rzeki Wisły wraz z wałami cofkowymi potoku Spytkowickiego w miejscowości Spytkowice. Realizacja ww. wniosków miała na celu między innymi zabezpieczenie przyległych terenów przed wylewami wód powodziowych oraz poprawę stabilności i jakości plonów.

W związku z nieodwracalnymi szkodami spowodowanymi powodzią w maju i czerwcu 2010 r. na obiektach objętych dwoma pozostałymi wnioskami, umorzono zostały dwa postępowania o udzielenie pomocy finansowej.

Z ustaleń kontroli wynika, że zadania przewidziane do realizacji w ramach ww. czterech zatwierdzonych wniosków, odpowiadały celowi i zakresowi pomocy określonego w założeniach strategicznych PROW 2007-2013.

2. NIK negatywnie ocenia nieokreślenie w systemie rachunkowości sposobu wyodrębniania operacji księgowych związanych z otrzymywaniem i wykorzystywaniem funduszy przyznanych przez Marszałka Województwa Małopolskiego dla czterech operacji realizowanych w latach 2010 – 2011 (I półrocze) w ramach działania PROW 2007-2013. Z ustaleń kontroli wynika, że te operacje księgowe ewidencjonowane były różnorodnie w ww. okresie. Według założeń strategicznych PROW beneficjent, który otrzymał środki finansowe na realizację operacji w ramach działania PROW miał obowiązek ustalenia i opisanie zasad dotyczących ewidencji i rozliczania środków realizowanej operacji w ramach przyjętej polityki rachunkowości oraz zakładowego planu kont. Kierownik jednostki, według art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości z dnia 29.09.1994 r. ze zm., ustala przyjęte w jednostce zasady rachunkowości.
3. NIK wnosi zastrzeżenia do niezachowania wymaganego terminu i przedłożenia Marszałkowi Województwa Małopolskiego z pięciodniową zwłoką, sprawozdania - na drukach S-J/b - ze stanu zrealizowanych w 2010 r. operacji w ramach PROW.
4. Izba zwraca uwagę na niezadowalający stan urządzeń melioracji wodnych - zbiorników wyrównawczych, potoków i kanałów odpływowych zlokalizowanych przy trzech przepompowniach melioracyjnych zmodernizowanych w ramach projektu Nr SW.III.3042/3-1/06, tj. w ramach działania 2.5. Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi Sektorowy Program Operacyjny (SPO) Restrukturyzacja. Oględziny tych obiektów wykazały bowiem liczne rośliny wodne widoczne nad powierzchnią niektórych dopływów do zbiorników, nad zbiornikami i nad powierzchnią potoku Ropotek (Kiklowiec), zarośnięty potok Igołomski, wrosnięte rośliny w płytach żelbetowych zabezpieczających skarpy zbiorników wyrównawczych i kanałów odpływowych.

5. NIK nie wnosi uwag, poza jednym przypadkiem, do sposobu rozpatrywania skarg złożonych przez właścicieli nieruchomości, w związku z projektami realizowanymi przy współudziale środków w ramach SPO. Z ustaleń kontroli wynika bowiem, że przez przeoczenie pominięto w 2010 r. rozpatrywanie jednej ze skarg złożonej we wrześniu 2008 r., której rozstrzygnięcie nastąpiło w lipcu 2011 r., tj. podczas kontroli, w formie wypłaty odszkodowania.
6. Analiza sprawozdań RRW-10 wykazała, że w latach 2007-2010 wystąpiła tendencja spadkowa - wynikająca z niewystarczających środków finansowych - objętych utrzymaniem:
 - długości cieków naturalnych wynoszącej odpowiednio: 15,3 %, 6,9 %, 7,4 %, 4,4 %, w ogólnej długości tych cieków,
 - długości cieków naturalnych uregulowanych wynoszącej odpowiednio: 33,4 %, 14,49 %, 16,6 %, 9,8 %, w ogólnej długości tych cieków,
 - długości wałów przeciwpowodziowych wynoszącej odpowiednio: 99,0 %, 63,2 %, 79,7 %, 61,7 %, w ogólnej długości tych wałów.

W latach 2007 – 2010 wymagały również odbudowy i modernizacji urządzenia:

- na ciekach naturalnych, stanowiące w porównaniu do ogólnej długości cieków naturalnych odpowiednio 40,3 % 36,6 % 38,4 %, 38,5 %,
- wały przeciwpowodziowe, stanowiące w porównaniu do ogólnej ich długości odpowiednio: 32,4 %, 28,5 %, 37,2 %, 37,9 %.

W ocenie NIK w sprawozdaniu RRW-10 wymagana jest korekta danych, w związku z omyłkowym nie ujęciem obiektów melioracji wodnych podstawowych z powiatu wadowickiego.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie wnosi o:

1. Rzetelne przygotowywanie wniosków o przyznanie pomocy finansowej na realizację zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.
2. Wprowadzenie odpowiednich zapisów do polityki rachunkowości beneficjenta, określających zasady wyodrębniania operacji związanych z otrzymaniem i wykorzystaniem funduszy na realizację operacji PROW
3. Terminowe sporządzanie i przekazywanie sprawozdań dotyczących zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

4. Utrzymywanie w należyтым stanie urządzeń melioracji wodnych.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozstrzygnięcia przez właściwą komisję NIK.

Otrzymują:

1. Adresat,

2. Departament Środowiska, Rolnictwa i Zagospodarowania Przestrzennego NIK,

3. akta kontroli.